

บทที่ 2

หลักพื้นฐานของเศรษฐศาสตร์

CIM1205 เศรษฐศาสตร์เพื่อนวัตกรรมทางธุรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนพัทธ์ หนองคู
วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อุปสงค์ และอุปทาน (Demand and Supply)

ความหมายของอุปสงค์

อุปสงค์ หมายถึง ปริมาณความต้องการ
สินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ณ
ระดับราคาของสินค้าต่าง ๆ กัน

อุปสงค์ ประกอบด้วย

1. ความต้องการซื้อ
2. มีอำนาจซื้อ
3. มีความสามารถที่จะซื้อ

ประเภทของอุปสงค์

1. อุปสงค์ต่อราคา (Price Demand)
2. อุปสงค์ต่อรายได้ (Income Demand)
3. อุปสงค์ต่อราคาของสินค้าชนิดอื่น (Cross Demand)

อุปสงค์ต่อราคา

อุปสงค์ต่อราคา หมายถึง ปริมาณหรือจำนวนของสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ณ ระดับราคาสินค้าต่างๆ กัน ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

$$Q_x = f(P_x)$$

โดยที่

P_x = ระดับราคาของสินค้าหรือบริการ

Q_x = ปริมาณความต้องการซื้อสินค้า ณ ระดับราคาต่างๆ

กฎของอุปสงค์

LAW OF DEMAND

เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้ากับการเปลี่ยนแปลงปริมาณความต้องการซื้อ จะมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม

$P_x \uparrow \longrightarrow Q_x \downarrow$

$P_x \downarrow \longrightarrow Q_x \uparrow$

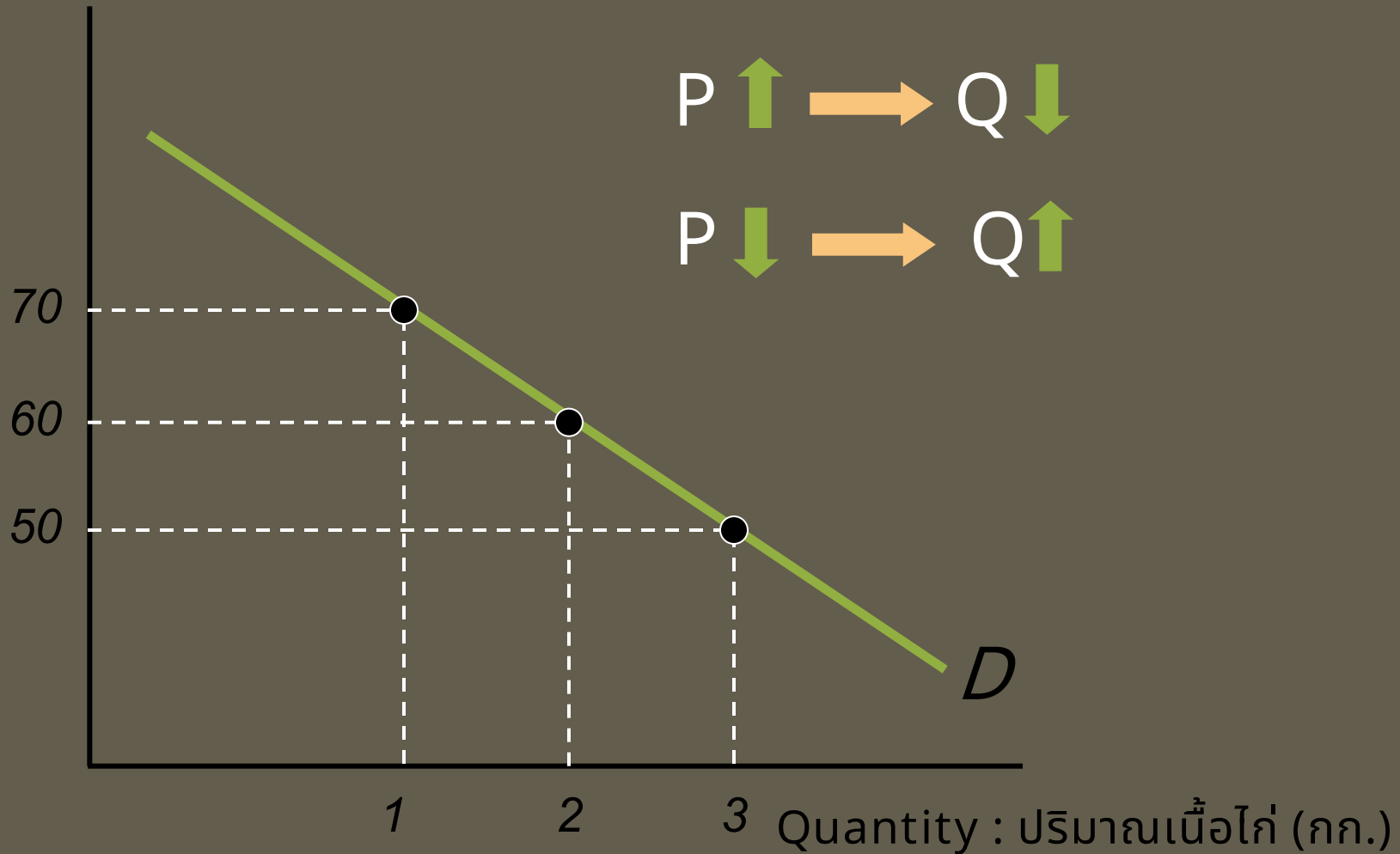
ตารางแสดงอุปสงค์

ราคาเนื้อไก่ (บาทต่อกิโลกรัม) : P_x	ปริมาณเนื้อไก่ (กิโลกรัม) : Q_x
50	3
60	2
70	1

เส้นอุปสงค์

Price : ราคาเนื้อไก่ (บาท/กก.)

ปัจจัยกำหนดอุปสงค์

ตัวแปรหรือสาเหตุที่สามารถกำหนดพฤติกรรมความต้องการซื้อสินค้าของผู้บริโภค ประกอบด้วย

1. ราคาของสินค้าที่กำลังพิจารณาอยู่
2. ราคาของสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่กำลังพิจารณาอยู่
3. รายได้ของผู้บริโภค
4. จำนวนประชากร
5. รสนิยมของผู้บริโภค
6. ฤดูกาล
7. การคาดคะเนในอนาคต

ฯลฯ

ปัจจัยข้อที่ 1 เรียกว่า ปัจจัยตรง เนื่องจากเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่พิจารณา มากที่สุด

ปัจจัยข้อที่ 2 - 6 นอกเหนือจากนี้เรียกว่า ปัจจัยอ้อม

อุปทาน (SUPPLY)

อุปทาน หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการที่ผู้ขายยินดีเสนอขาย ณ ระดับราคาของสินค้าต่าง ๆ กั้น

$$Q_x = f(P_x)$$

โดยที่

P_x = ระดับราคาของสินค้าหรือบริการ

Q_x = ปริมาณเสนอขายสินค้าและบริการ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กั้น

กฎของอุปทาน

LAW OF SUPPLY

หากปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ปริมาณ
เสนอขาย/ผลิตสินค้าและบริการ
จะมีความสัมพันธ์ในทิศทาง
เดียวกันกับราคาสินค้า

$P_x \uparrow \rightarrow Q_x \uparrow$

$P_x \downarrow \rightarrow Q_x \downarrow$

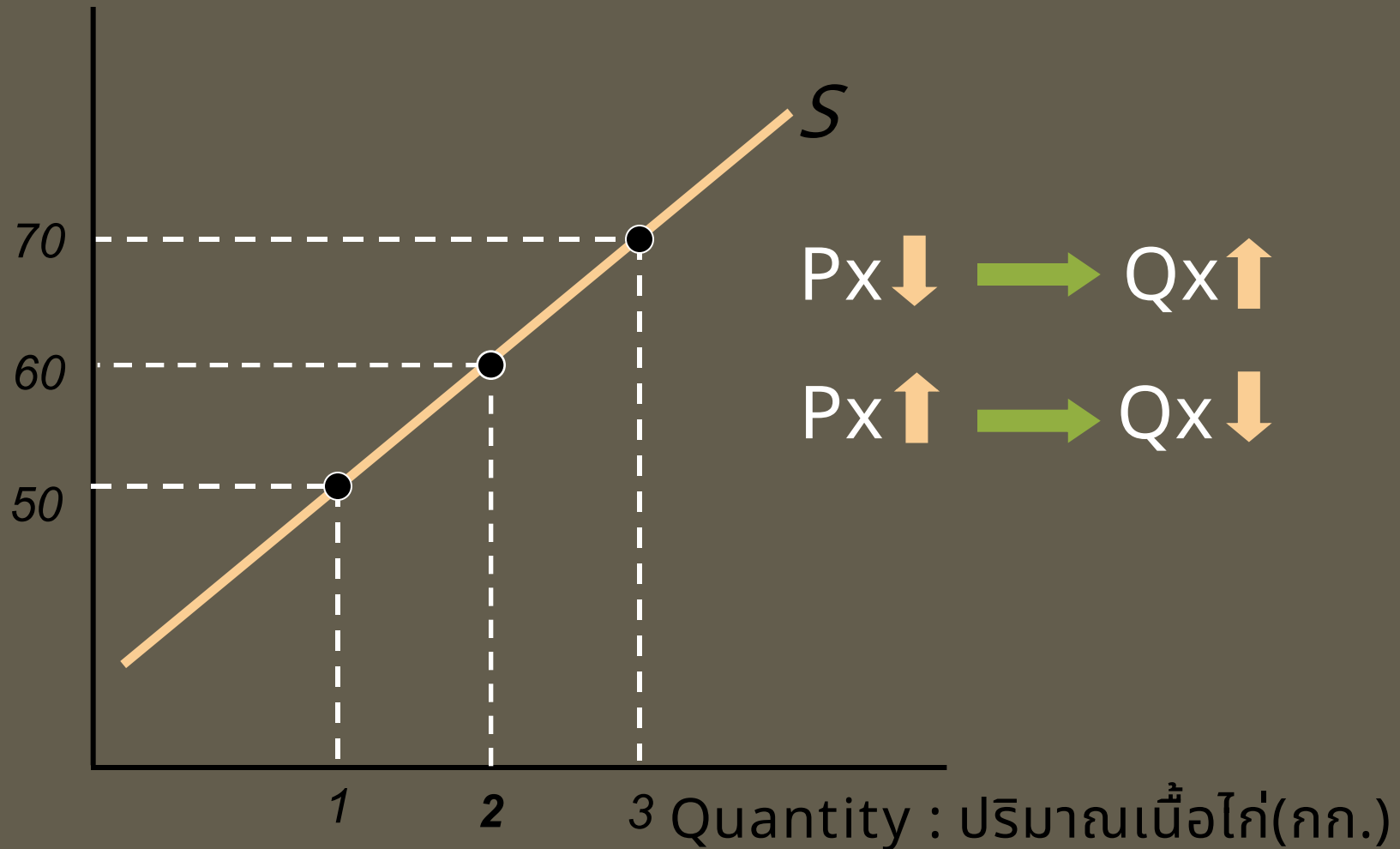
ตารางแสดงอุปทาน

ราคาเนื้อไก่ (บาทต่อกิโลกรัม) : P_x	ปริมาณเนื้อไก่ (กิโลกรัม) : Q_x
50	1
60	2
70	3

เส้นอุปทาน

Price : ราคาเนื้อไก่ (บาท/กก.)

ปัจจัยกำหนดอุปทาน

ตัวแปรหรือสาเหตุที่สามารถกำหนดพฤติกรรมการเสนอขาย/ผลิตของผู้ขาย แบ่งเป็น

1. ราคาของสินค้าที่กำลังพิจารณาอยู่
2. เทคโนโลยีการผลิต
3. เป้าหมายของธุรกิจ
4. ราคาของปัจจัยการผลิต
5. ราคาของสินค้าชนิดอื่น
6. จำนวนของผู้ผลิตหรือผู้ขาย

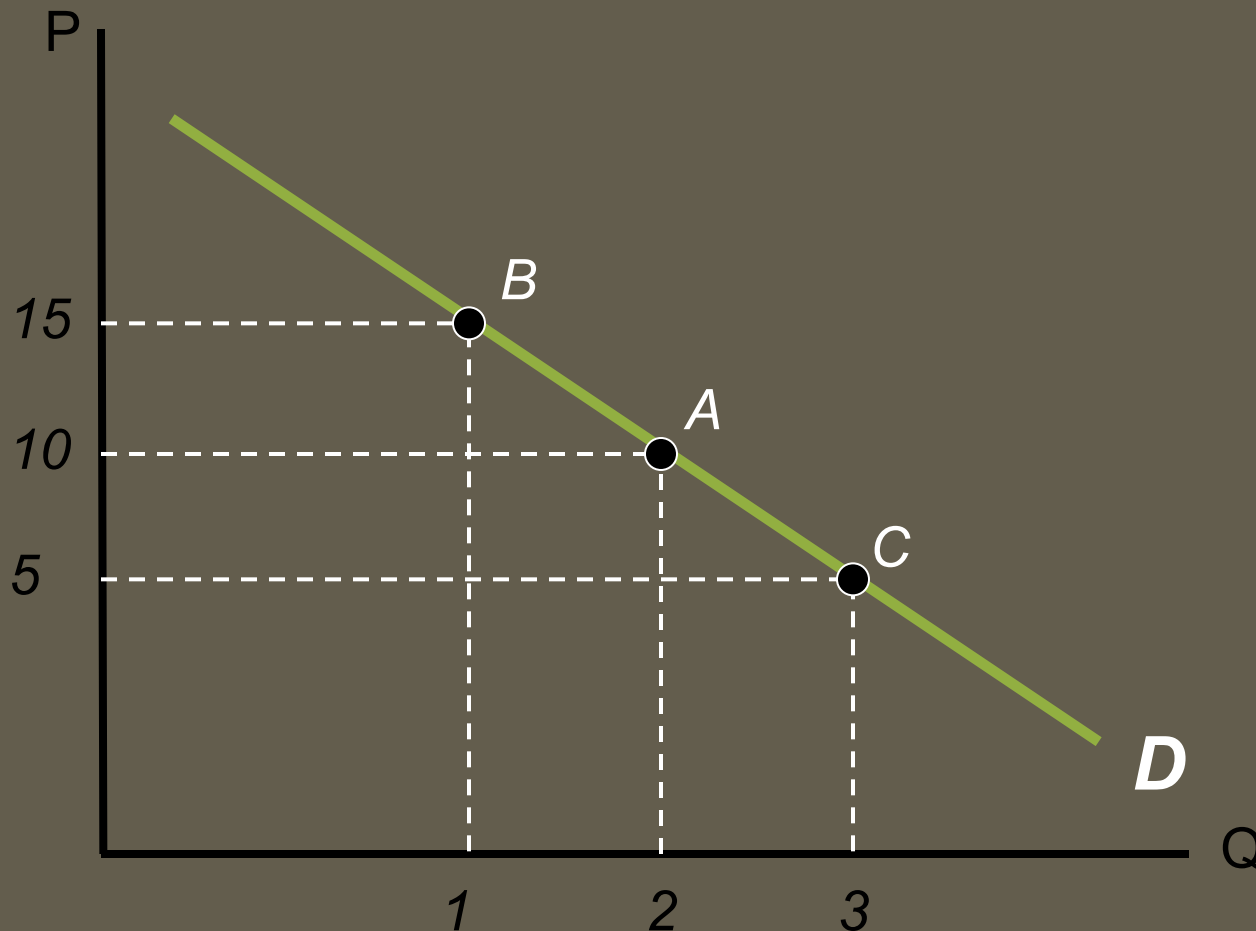
ปัจจัยที่ 1 เป็นปัจจัยตรง

ปัจจัยที่ 2 -6 เป็นปัจจัยอ้อม หรือปัจจัยอื่น ๆ

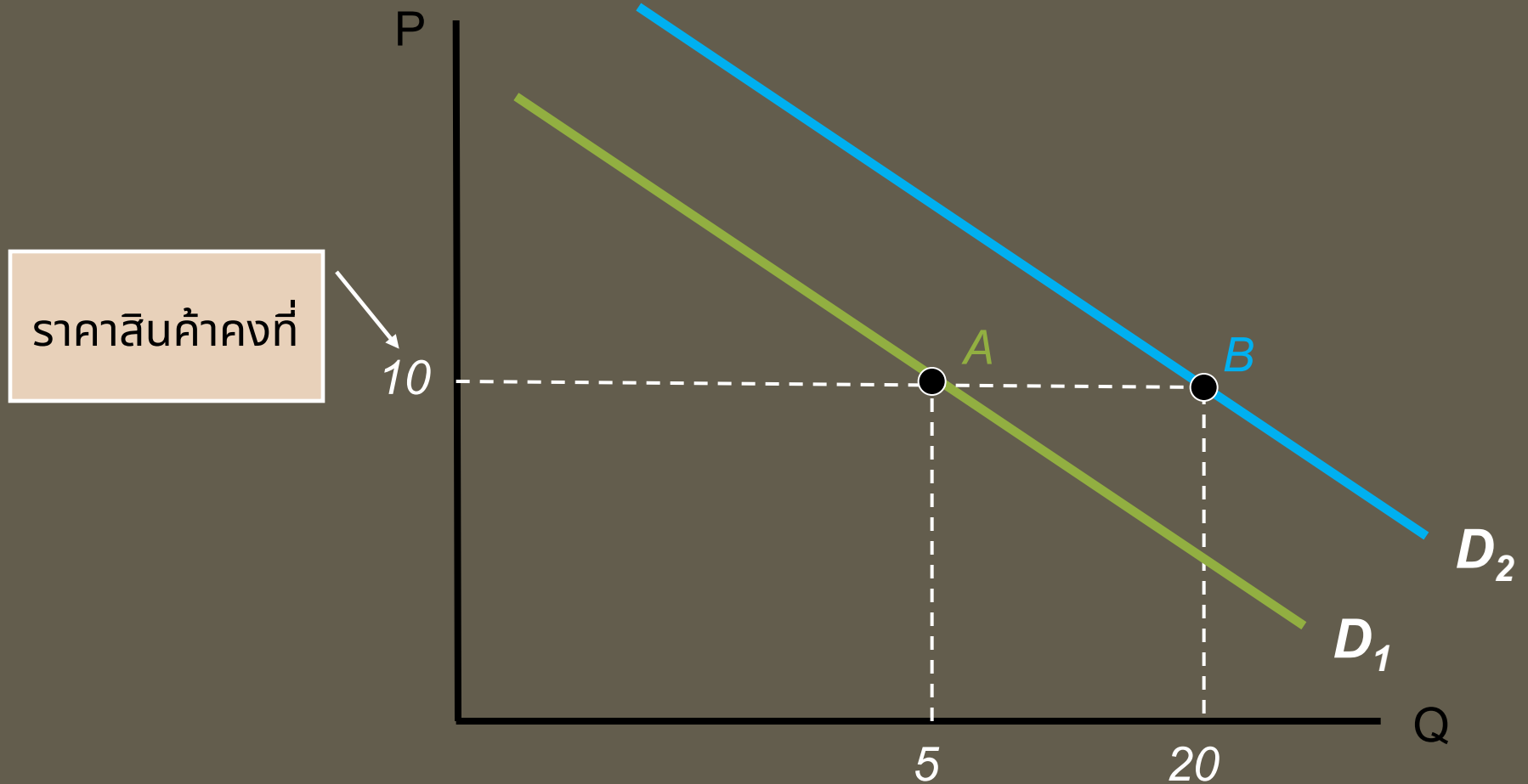
การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์และอุปทาน

การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ แบ่งเป็น

1. การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปสงค์ : การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทางตรง (ราคาสินค้า) มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ปัจจัยอ้อมคงที่

2. การเปลี่ยนแปลงเส้นอุปสงค์ : การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ที่มีสาเหตุมาจาก ปัจจัยทางอ้อม โดยที่ปัจจัยทางตรงคงที่

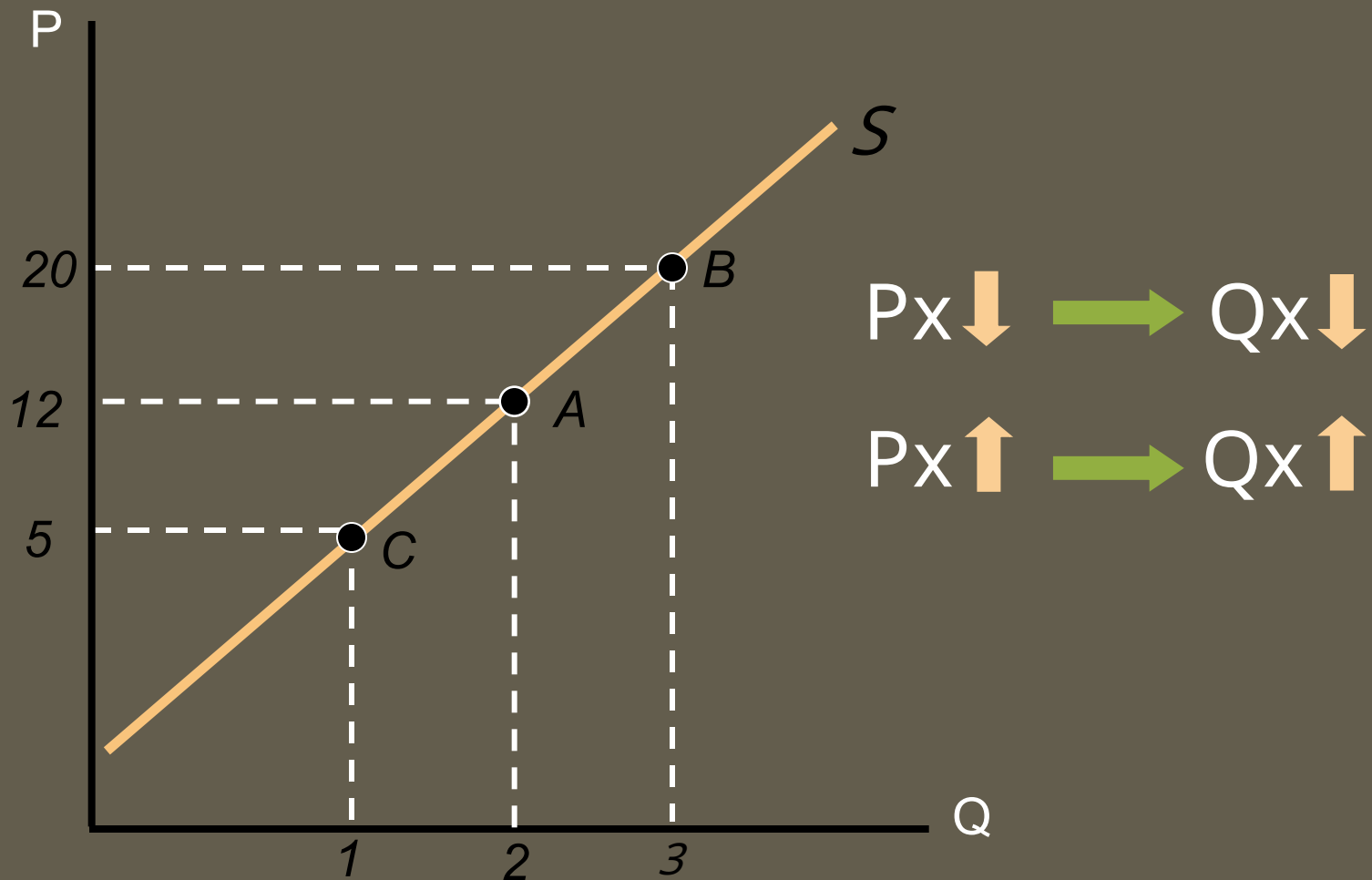

อุปสงค์เพิ่มขึ้น
อุปสงค์ลดลง

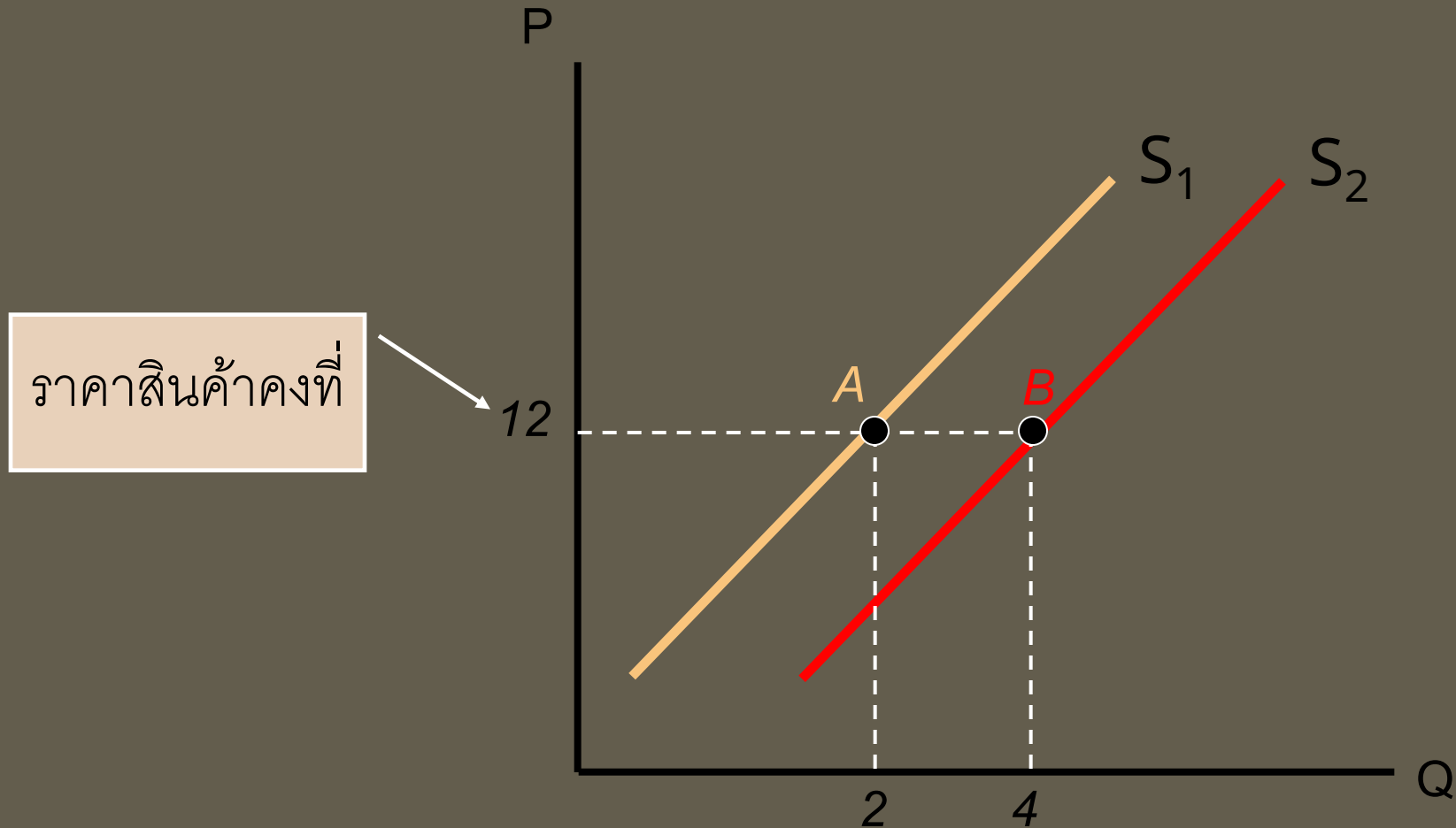
เส้นอุปสงค์เคลื่อนย้าย (shift) ไปทางด้านขวามือ
เส้นอุปสงค์เคลื่อนย้าย (shift) ไปทางด้านซ้ายมือ

การเปลี่ยนแปลงของอุปทาน แบ่งเป็น

1. การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปทาน : ปัจจัยตรง (ราคา) มีการเปลี่ยนแปลง โดยที่ปัจจัยอ้อมคงที่

2. การเปลี่ยนแปลงเส้นอุปทาน : มีสาเหตุมาจากปัจจัยทางอ้อมเปลี่ยนแปลง โดยที่ปัจจัยทางตรงคงที่

อุปทานของสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น
อุปทานของสินค้าและบริการลดลง

เส้นอุปทานเคลื่อนย้ายไปทางด้านขวา
เส้นอุปทานเคลื่อนย้ายทางด้านซ้ายมือ

ดุลยภาพของตลาด

เกิดการปรับตัวของอุปสงค์และอุปทานในตลาด

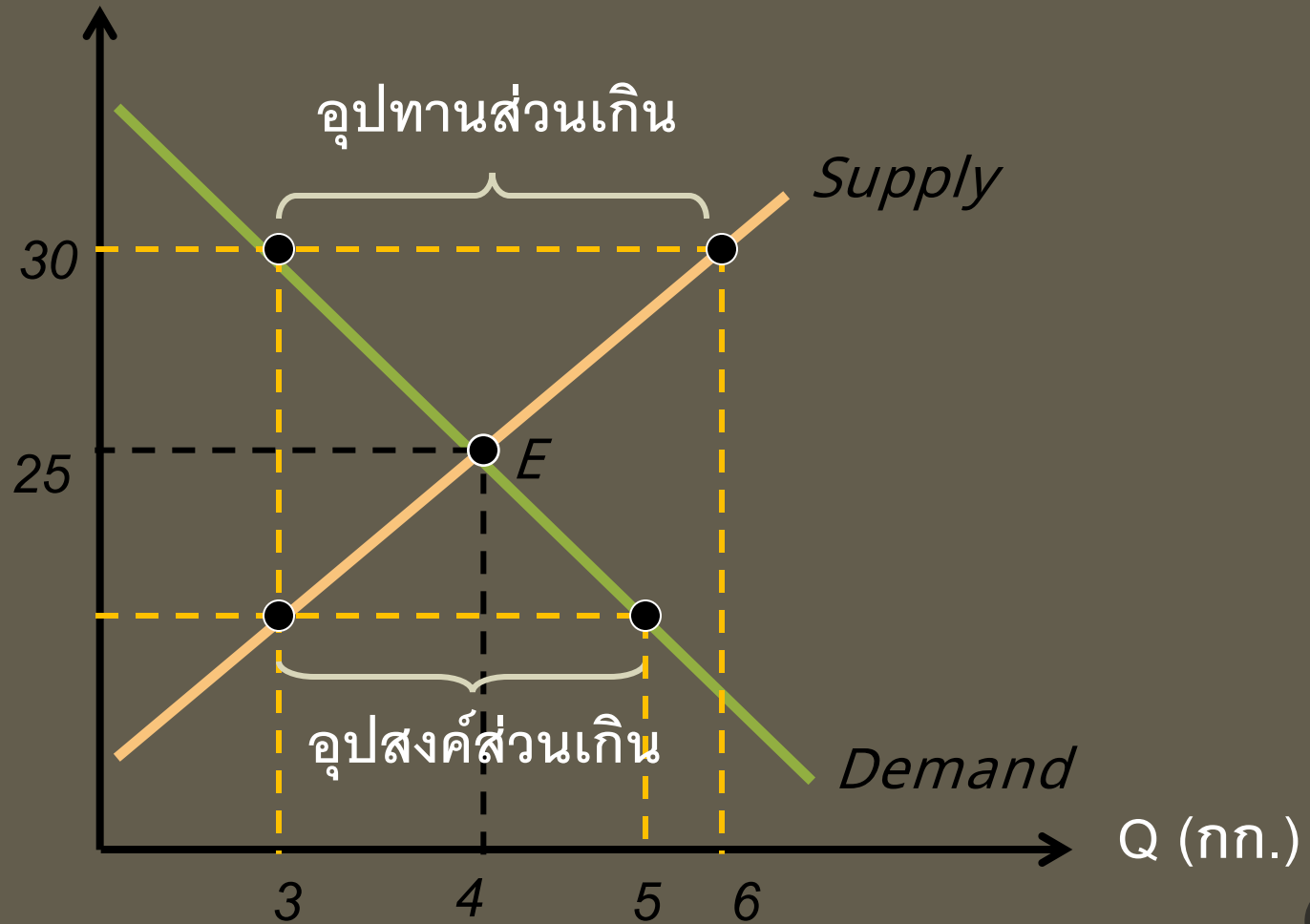
กลไกราคา

ตารางแสดงภาวะดุลยภาพของตลาด

ราคาเงาะ (บาทต่อ กก.)	อุปสงค์ (หน่วย : กก.)	อุปทาน (หน่วย : กก.)	ภาวะตลาด
13	7	1	
20	5	3	
25	4	4	
30	3	6	
35	2	7	

แผนภาพแสดงภาวะดุลยภาพ

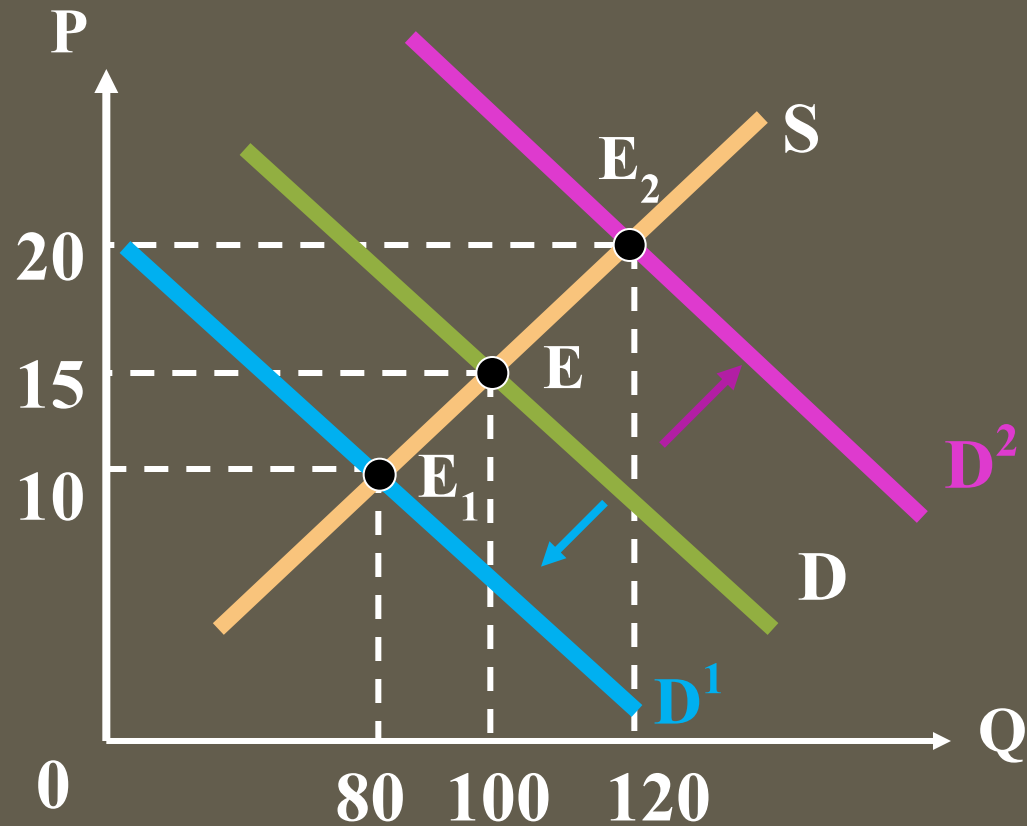
P (บาท ต่อ กก.)

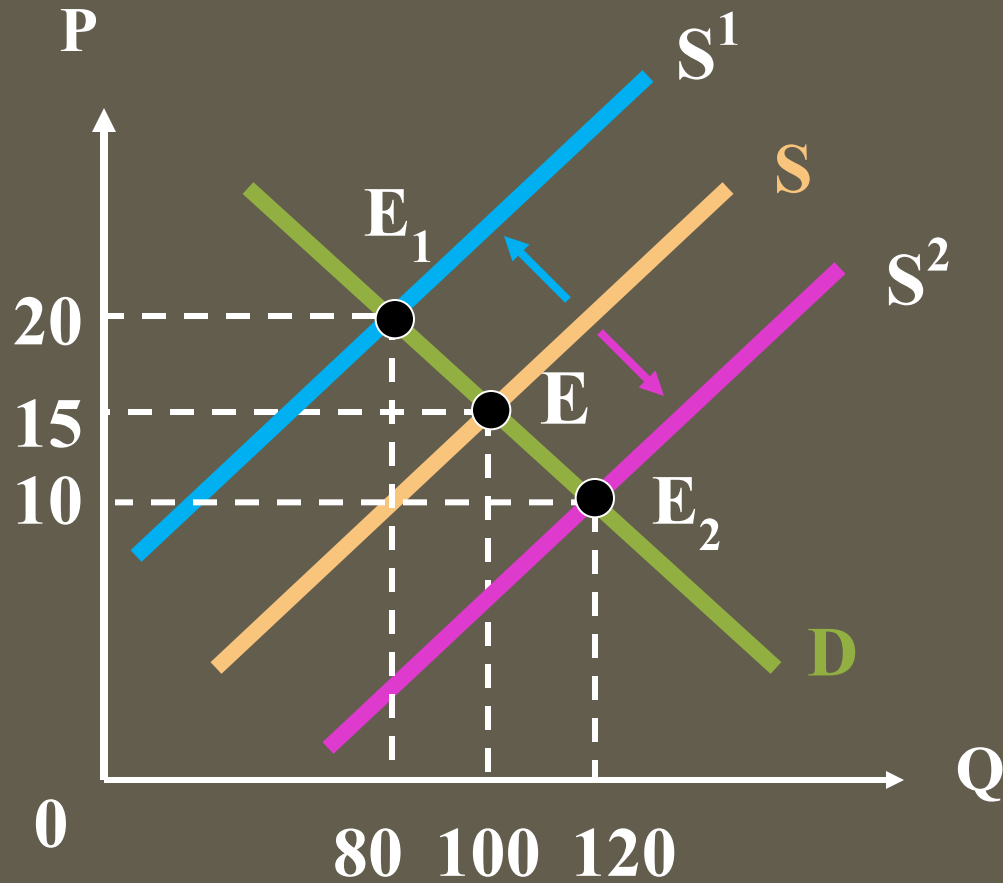
การเปลี่ยนแปลงดุลยภาพ

1. ปัจจัยทางด้านอุปสงค์เกิดการเปลี่ยนแปลงในขณะที่ปัจจัยทางด้านอุปทานคงที่
2. ปัจจัยทางด้านอุปทานเกิดการเปลี่ยนแปลงในขณะที่ปัจจัยทางด้านอุปสงค์คงที่
3. ปัจจัยทางด้านอุปสงค์และอุปทานเกิดการเปลี่ยนแปลง

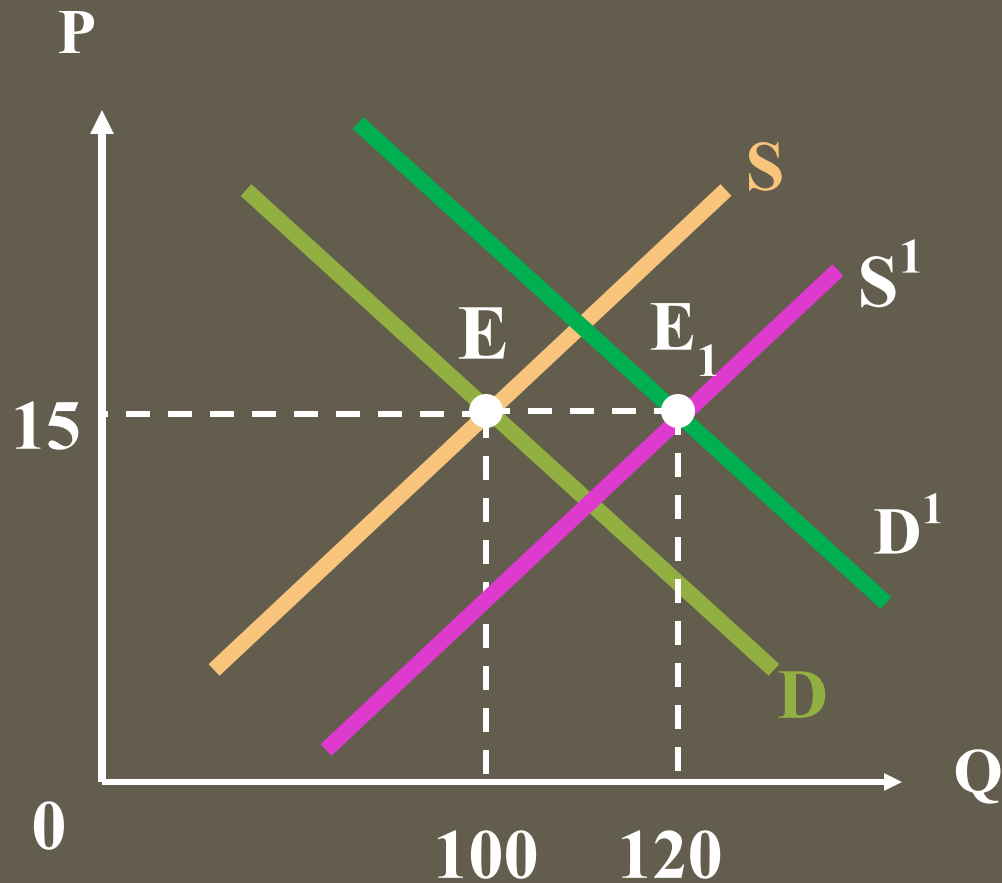
รูปแสดงการเปลี่ยนแปลงดุลยภาพ
เมื่ออุปสงค์เกิดการเปลี่ยนแปลงในขณะที่อุปทานคงที่

รูปแสดงการเปลี่ยนแปลงดุลยภาพ
เมื่ออุปทานเกิดการเปลี่ยนแปลงในขณะที่อุปสงค์คงที่

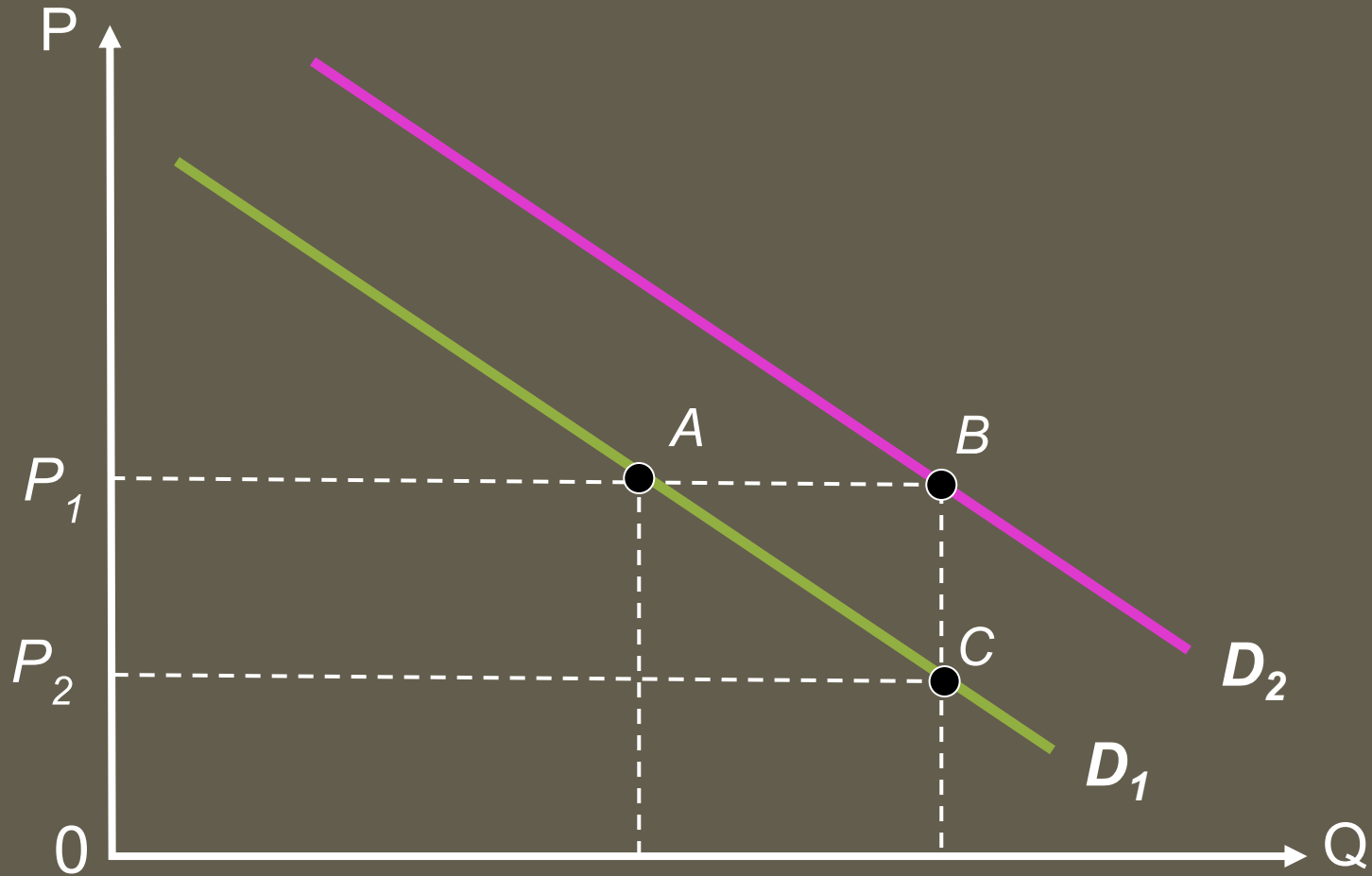

รูปแสดงการเปลี่ยนแปลงดุลยภาพ เมื่ออุปสงค์และอุปทานเกิดการเปลี่ยนแปลง

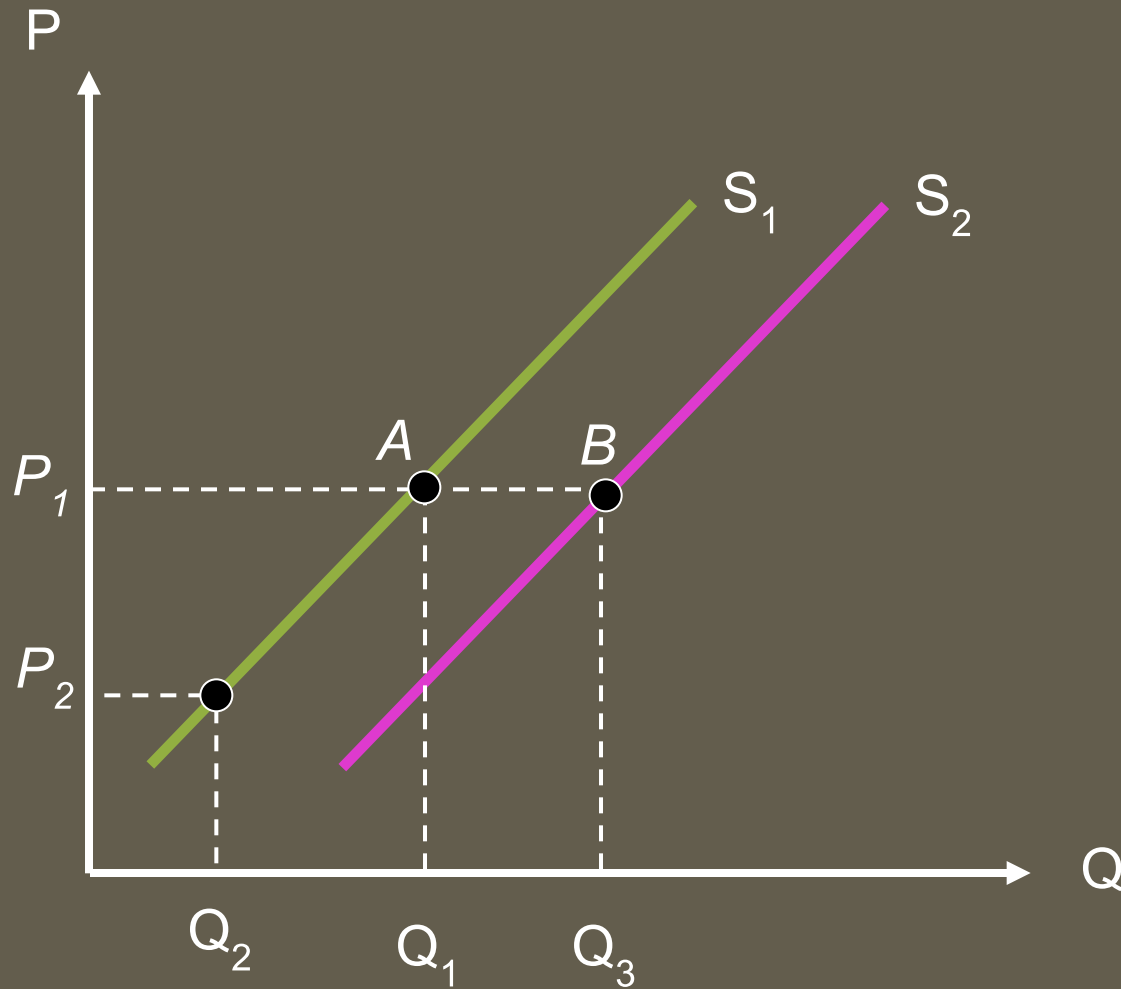
ตัวอย่างที่ 1

สมมติให้รูปต่อไปนี้แสดงถึงเส้นอุปสงค์ต่อสมาร์ทโฟนรุ่นใหม่

ตัวอย่างที่ 2

สมมติให้รูปต่อไปนี้แสดงถึงเส้นอุปทานของผักปลอดสารพิษ

Thank You